

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์กับการป้องกันการกระทำ
ผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายสมชัย สติรวัฒนา

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา ประธานกรรมการ

อาจารย์ไพสิฐ พาณิชย์กุล กรรมการ

อาจารย์วาทิศ โสทธิพันธุ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่
กระทำผิดและใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อวิเคราะห์ถึง ปัญหา อุปสรรค ในการ ป้องกันแก้ไข ในการกระทำผิดซ้ำของเด็ก
และเยาวชน โดยมุ่งเน้นถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของผู้เสียหาย ครอบครัว ชุมชนและ
ผู้ต้องหา
3. เพื่อสำรวจหาแนวทางการติดตามสอดส่อง เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในจังหวัด
เชียงใหม่ ซึ่งได้รับการปล่อยตัวให้กลับสู่ชุมชนไม่ให้กระทำผิดซ้ำอีก

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเป็นเครื่องมือ
จากประชากรเป้าหมายซึ่ง ประกอบด้วย เด็กและเยาวชนในจังหวัดเชียงใหม่ที่กระทำผิดและ
อยู่ระหว่างถูกดำเนินคดี และเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแล้วศาล เยาวชนและครอบครัวจังหวัด
เชียงใหม่ ให้โอกาสกลับไปอยู่กับครอบครัวและชุมชน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้พิพากษา
ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ผู้พิพากษาสมทบ อัยการ ตำรวจ ทนายความ ที่ทำหน้าที่
เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นักจิตวิทยา
นักสังคมสงเคราะห์ และผู้เกี่ยวข้องจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่
กระทำผิด จำนวน 20 คน

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและมีการใช้กระบวนการยุติธรรม
เชิงสมานฉันท์มาใช้แก้ไข สามารถป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำได้ เนื่องจากวิธีการที่

นำมาใช้ได้แก่ กระบวนการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน ทำให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม ช่วยแก้ไขปัญหา เกิดความเข้าใจในปัญหาของกันและกัน ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน รู้จักหน้าที่ของตน ให้ความสำคัญกับปัญหาของลูกหลานและเด็กและเยาวชนในชุมชนมากขึ้น เด็ก เยาวชนมีที่พึ่งพิง ได้รับความอบอุ่น ได้รับการชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง เด็กสนใจในการศึกษาเล่าเรียนมากขึ้น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ปัจจัยเหล่านี้จึงช่วยป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำได้

2. ปัญหาอุปสรรค ในการ ป้องกัน แก้ไข ในการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน โดยมุ่งเน้นถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของผู้เสียหาย ครอบครัว ชุมชนและผู้ต้องหาพบว่า การประชุมกลุ่มครอบครัว ศาลเยาวชนและครอบครัวยังไม่ได้วางกรอบของคดีอย่างชัดเจน และบุคคลที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้าใจถึงเจตนารมณ์และความลึกซึ้งของกระบวนการดังกล่าวเท่าที่ควร ปัญหาอีกประการหนึ่งคือการขาดการรับรอง โดยกฎหมายที่ชัดเจน ทำให้การประชุมกลุ่มครอบครัว เป็นสิ่งที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเห็นสมควรปฏิบัติเท่านั้น

นอกจากนี้ การดำเนินกิจกรรมในกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ยังมีปัญหาสำคัญอีกหลายประการ เช่น ปัญหาด้านงบประมาณ การขาดงบประมาณจากภาครัฐ ทำให้องค์กรที่รับผิดชอบต้องช่วยเหลือตนเองในการหาเงินมาจัดโครงการต่าง ๆ

ปัญหาการสร้างเครือข่าย ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เนื่องจากไม่มีรูปธรรมที่ชัดเจน ทำให้ในขอบข่ายกว้าง ๆ ในเรื่องของการประสานความร่วมมือเท่านั้น

3. แนวทางการติดตามสอดส่อง เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในจังหวัดเชียงใหม่ ให้ได้รับการปล่อยตัวให้กลับสู่ชุมชนไม่ให้กระทำผิดซ้ำอีกพบว่า จะต้องมีการติดตามสอดส่อง แนะนำ ช่วยเหลือเด็กและพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบและประสานกับกลุ่มเครือข่าย โดยให้ชุมชนได้มีส่วนในการช่วยเหลือสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิด

Independent Study Title Restorative Justice Process and Preventing of Repeated Child and Youth Offenders in Chiang Mai Province

Author Mr.Somchai Sathirawattana

Degree Master of Arts (Political Economy)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Siriping Ladavalya Na Ayuthya Chairperson

Lecturer Paisit Panitchkul Member

Lecturer Watis Sothhibandhu Member

ABSTRACT

This study had three objectives as follows:

1. To study the factors related to the prevention of repeat child and youth offenders and the application of the restorative justice process by the Juvenile and Family Court, Chiang Mai Province
2. To analyze the problems and obstacles in the prevention of repeat child and youth offenders by focusing on the needs and participation of the victims, families, community and the offenders.
3. To search for a way to track and inspect the child and youth offenders in Chiang Mai Province who have been released to return to their community so they will not repeat the offence.

The study was a qualitative research using structured interviews with 20 target sample populations comprising children and youth offenders who were in the process of trial, and children and youth offenders whom the Juvenile and Family Court had released to return to their family and community, including parents, community leaders, Judges of the Juvenile and Family court of Chiang Mai Province, associate judges, prosecutors, police, attorneys who were involved with the juvenile delinquents together with the director of the reformatory, psychologists, social workers and non-government organization representatives whose work involved with child and youth offenders.

The results of the study were as follows:

1. The factors that prevented the child and youth offenders who had been put in the restorative justice process from repeating the offences were the method of group meetings between the family and the community, which opened the opportunity for the family to participate in solving the problem and created understanding among the participants. This helped the parents and the community to know their roles as well as those of others and pay more attention to the children and youth problems in their families and community. Moreover, the youth could find some shelters and they received the warmth as well as the right kinds of guidance and become interested more in education and making a good use of their free time for the best benefit. All these factors helped prevent the children and youth from repeating the offences.

2. As for the problems and obstacles in the prevention and solving the repetition of the offence, the focus was on the needs and participation of the victims, the family, the community and offenders. It was found that in the family meetings the Juvenile and Youth Court had not set up a clear frame for the cares and that the people involved did not clearly understand the purpose and the subtlety of the process. Another problem found was the lack of supportive laws causing the status of the family meeting to be only an activity suggested by the Juvenile and Youth Court.

Furthermore, the restorative Justice Process had faced many other problems such as lacking funding from the government causing the responsible organizations to support themselves and seek funds for their projects.

The network establishment was not very successful due to the lack of concrete structure causing the network to be just a general cooperation.

3. The tracking and monitoring of the repeat child and youth offenders Chiang Mai Province who were released to return to their community found that the tracking and monitoring system must be set up in order to assist the children and their parents, by designating an office to take the responsibility and coordinate with the networks and engage the community to take part in the monitoring as much as possible.